

Finlands döva rasar mot tolktjänstservicen

27 mars 2024

Foto: Kela

Den finska socialförsäkringsinstitutionen Kela har nyligen informerat alla tolkbolag om att de enbart ska erbjuda direkttolkade tjänster. Det innebär att de inte ska tolka sådant som är förproducerat, som exempelvis webinarier som ses i efterhand, podcasts och tv program. Vid en utbildning där föreläsaren visar en film får tolkarna således bara tolka föreläsaren men inte filmen. Detta får finska tolkanvändare att rasa, eftersom det påverkar så många på ett absurt sätt.

Kela är Finlands socialförsäkringsinstitution som motsvarar den svenska Försäkringskassan, som erbjuder olika tjänster och förmåner till finska medborgare. En av de tjänster de tillhandahåller är tolktjänster för personer som behöver kommunicera på finska, inklusive teckenspråkstolkar. Tolktjänsterna sker antingen i personliga möten eller via telefon. Nu har Kela alltså meddelat att enbart direkttolkning får ske. Kela har i dagsläget inte gett någon förklaring till varför de tagit detta beslut.

Tolktjänsten är en förmån, enligt Kela medan finska döva menar att det är en mänsklig rättighet. Alla människor ska ha rätt att kommunicera, studera och jobba, det ska inte bara ses som en förmån. Kelas beslut påverkar många döva finska medborgare som exempelvis studerar och behöver se på digitala material på talat språk i sina kurser. En av de situationer där döva drabbats var vid någon form av föreläsning där man hade fysisk tolk på plats. Under utbildningen dök det upp ett förinspelat material som skulle visas för alla, tolken fick då inte utföra sitt arbete och var tvungen att avbryta tolkningen och sitta tyst tills materialet visats klart. Varpå tolken kunde fortsätta tolka det fysiska mötet.

De döva finska medborgarna reagerar kraftigt och anordnar nu en kampanj mot Kela. Det är inte första gången som det anordnas en kampanj mot Kela. 2017 gjordes en demonstration gällande tolktjänsten, så årets kampanj kallas därför "StopKela 2.0". I den första demonstrationen 2017 protesterade 150 personer i Helsingfors mot bristfälligt tolkutbud, försämringar i tolktjänsten och hur Kela

hanterade det.

I "StopKela 2.0" kampanjen fokuserar man bland annat på arbetslivstolkning, tillgång till att beställa tolk på helger och på tolkarnas kvalitet. Det är alltså inte enbart tolkning till förproducerade material som är problemet utan tolktjänstservicen är fortfarande lika dålig som den var 2017.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com